

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Edellisen strategiakauden (2014-18) aikana HAMK toteutti koulutuksen uudistuksen. Uudistuksessa koulutus moduloitiin ja opetuksen tarjonta paketoitiin kolmeen malliin (8-16, 24/7, 18-100). Samalla vahvistettiin toiminnan digitalisaatiota. Strategiakauden aikana vakiinnutettiin neljän tutkimusyksikön toiminta. HAMKin soveltava tutkimus pohjautuu vuonna 2015 alkaneeseen HAMKin profiloitumiseen ja OKM:n TKI-profiilirahoitukseen. Koulutuksen ja tutkimuksen profilaatiota on jatkettu ja tiivistetty OKM:n kanssa sovittujen linjausten mukaisesti. Tässä työssä on jo saavutettu tavoitteita, joita on määritelty kansallisessa korkeakoulujen tavoitetilä 2030 -esityksessä.

HAMKin kansainvälinen Beyond Alliance for Knowledge -liittouma jatkaa toimintaansa tutkimuksen ja koulutuksen toteuttamisessa ja edelleen kehittämisessä. Kansallisesti sopimuskaudella solmittiin liittoumat Luonnonvarakeskuksen (Luke), Aalto yliopiston, Laurean, Humakin ja XAMKin kanssa. Yhteistyötä jatketaan sovituilla alueilla. Hyvänä esimerkkinä HAMKin kansallisesta strategisesta yhteistyöstä on Aalto yliopiston konseptin mukaisen HAMK Design Factoryn käynnistyminen ja pääsy mukaan kansainväliseen Design Factory -verkostoon.

Tutkijayliopettajajärjestelmästä on muodostunut HAMKin soveltavan tutkimuksen keskeisin elementti. Positiivisia kokemuksia on saatu CSC:n tutkimuspalvelujen käytöstä. Hämeen kesäyliopisto siirtyi HAMKiin perustettuun tytäryhtiöön 1.1.2020.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Ammattikorkeakoulu syventää yhteistyötään ja sujuvoittaa yhteistyön käytäntöjä Luonnonvarakeskuksen kanssa yhteisesti resursoiduissa toimintaympäristössä luonnonvara-alalla. Yhteistyössä sovitaan koulutuksen, tutkimuksen ja voimavarojen tehokkaammasta yhteiskäytöstä.

HAMK toimii sopimus pohjaisesti kampuksillaan yritysten ja muiden koulutustoimijoiden kanssa tavoitteena yhdistää tutkimusta, koulutusta ja työelämää.

Ammattikorkeakoulu uudistaa koulutustaan ja lisää tutkimustoimintansa vaikuttavuutta VIA University Collegen (Tanska) ja Feevale Universityn (Brasilia) kanssa solmittujen strategisten kumppanuuksien avulla.

Sopimuskaudella HAMKin ja Luken yhteistyö on tuottanut lukuisia yhteisiä tutkimushankkeita rahoituksineen ja julkaisuineen. Biotalousinsinööri- ja kestävä kehityksen koulutusta on kehitetty yhteistyössä. Lisäksi HAMK ja Luke ovat yhdessä osallistuneet kansalliseen biotaloutta edistävään koulutuskokonaisuuteen (OKM).

HAMKin ja Luken välistä sopimus pohjaista yhteistyötä jatketaan. Yhteistyö jatkuu biotalouden tutkimuksen, koulutuksen, infrastruktuuriyhteistyön ja uuden tiedon siirtämisen osalta. Myös kansainvälinen toiminta kuuluu yhteistyön piiriin. Yhteistyötä rakennetaan niin, että tiedon ja osaamisen vastavuoroinen vaihtaminen organisaatioiden välillä olisi luontevaa.

HAMKin, VIA University Collegen (Tanska) ja Feevale Universityn (Brasilia) muodostama Beyond Alliance for Knowledge -liittouma uudistaa ja kansainvälistää koulutusta sekä lisää tutkimustoiminnan vaikuttavuutta. Yhteistyö jatkuu edelleen. Ensimmäiset verkkopohjaiset opetusmoduulit ovat valmiita. Yhteistyössä tehdyt hankkeet ja tutkimukset ovat tuottaneet ulkopuolista rahoitusta ja lukuisia julkaisuja. Syksyllä 2019 toteutettiin yhteinen tutkimusseminaari, jonka teemana oli Sustainable Society and Technology.

Kampus sopimusten mukaista yhteistoimintaa on jatkettu HAMKin kaupunkikampusten alueilla. Kampus yhteistyö on ollut osana alueiden elinkeinostrategioiden edistämistä. Kampus ten muodostamien

osaamiskeskittymien tehtävänä on palvella koko HAMKia ja sen toimintaympäristöä. Yhteistyö toisen asteen toimijoiden kanssa on luontevaa infra- ja opetusyhteistyössä.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumista edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varamahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Hämeen ammattikorkeakoulu ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmistautumista. Ammattikorkeakoulu hyödyntää ammatillisen toisen asteen tutkintotodistuksia ja ylioppilastutkintotodistuksia opiskelijavalinnoissa.

Ammattikorkeakoulu lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Vuonna 2020 ammattikorkeakouluun perustutkintoa suorittamaan valituista opiskelijoista vähintään 80 % on aidosti ensimmäistä kertaa korkeakouluun hyväksytyjä.

Ammattikorkeakoulu vahvistaa digitaalista opetustarjontaa, pedagogiikkaa ja oppimismahdollisuuksia vuoteen 2018 mennessä luodakseen aiempaa paremmat mahdollisuudet ympärivuotiseen opiskeluun. Opintoihin liittyvät keskeiset tietojärjestelmät ovat mobiilisti korkeakoulu yhteisön käytettävissä sopimuskauden loppuun mennessä.

Ammattikorkeakoulu vahvistaa työelämäyhteistyön laatua ja vaikuttavuutta sekä opiskelijoiden työllistymisedellytyksiä liittämällä tutkintoon johtava koulutus osaksi tutkimusyksiköiden toimintaa.

Ammattikorkeakoulu tarjoaa opettajankoulutuksen osaamistaan ammattikorkeakoulujen pedagogiseen kehittämistyöhön sekä opettajien digipedagogiikan osaamisen vahvistamiseen. Opettajien pedagoginen kehittämisohjelma on toteutettu sopimuskauden aikana ja sen on läpikäynyt 100 % ammattikorkeakoulun opetus- ja tutkimushenkilöstöstä.

Hämeen ammattikorkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa yhteistä opintotarjontaa sekä koulutusvientiä muiden ammatillisten opettajankoulutusta antavien ammattikorkeakoulujen kanssa.

HAMKin tutkintotavoitteinen koulutus perustuu moduulirakenteeseen. Koulutuksessa on käytössä kolme mallia (8-16, 18-100, 24/7). Sopimuskauden aikana uudistettu koulutus perustuu osaamisperustaisuuteen, ilmiöpohjaisuuteen, yhteissuunnitteluun, projektityöskentelyyn, työelämäyhteistyöhön ja kansainvälisyyteen. Vuonna 2019 toteutettiin moduulien ulkopuolisten työelämän edustajien toteuttama arviointi. HAMK osallistui myös Times Higher Education rankingiin ja oli Euroopan tasolla 250:n parhaan korkeakoulun joukossa. Koulutus ja koulutuksen toteutusmallit ovat täysimittaisesti käytössä vuonna 2020.

HAMK toteuttaa kansallisia periaatteita opiskelijavalintaprosessissa. Lisäksi opiskelijoita otetaan mm. avoimen ammattikorkeakoulun opintojen ja toisen asteen väyläopintojen kautta. HAMK on toteuttanut joustavaa erillishakua vieraskielisiin koulutuksiin.

HAMK tarjoaa mahdollisuuden väyläopintoihin kaikissa koulutusvastuissaan ammatillisen toisen asteen opiskelijoille. Tämä väylä on keskiössä myös HAMK:n alueellisissa kampuussopimuksissa. Ammatillisella toisella asteella ja lukiossa on opettajien osaamista lisätty väyläopintojen hyödyntämisessä (OKM- ja ESR-rahoitus).

Opiskelijoiden aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista jatketaan ja sen laadunvarmistusta parannetaan dokumentaatiota ja läpinäkyvyyttä lisäämällä. Opiskelijoiden työelämävalmiuksien parantamiseksi on lisätty heidän mahdollisuuksiaan osallistua HAMK:n tutkimustoimintaan.

Sopimuskauden aikana HAMK on koordinoinut lukuisia valtakunnallisia koulutuksen kehittämishankkeita. Hankkeissa on kehitetty mm. ammatillisen toisen asteen koulutusta ja ammattikorkeakoulutusta, koulutuksen digitaalisuutta, väyliä koulutukseen pääsyyn, maahanmuuttaja-asioita sekä koulutusalaakohtaisia ratkaisuja (mm. luma ja kiertotalous). HAMK:n omaa digitalisaation tasoa on kehitetty sisäisillä projekteilla ja toimintaa tukevan teknologian hankinnoilla. HAMK on osallistunut opettajankoulutusfoorumiin (varapuheenjohtaja).

Opettajien pedagoginen kehittämisohjelma on toteutettu sopimuskauden aikana ja sen on läpikäynyt 100 % HAMK:n opetus- ja tutkimushenkilöstöstä. Opettajille on tehty osaamiskartoitukset, joissa ilmenneisiin osaamistarpeisiin HAMK100-kehittämisohjelmalla on vastattu. Opettajat ja esimiehet ovat hyödyntäneet osaamiskartoitusten tuloksia henkilökohtaisissa kehityssuunnitelmissa ja räätälöidyissä valmennuksissa. Pedagoginen valmennusohjelma keskittyy digipedagogiikkaan, uudistuvaan korkeakoulupedagogiikkaan, opettajien tutkimus- ja työelämäosaamiseen sekä kansainväliseen osaamiseen. Opettajat ovat suorittaneet digitaalisia osaamismerkkejä mm. digipedagogiikasta, O365-ohjelmien käytöstä ja tietosuojasta.

HAMK:ssa toteutetaan digitalisaatiokehitystä, jonka viitekehyksenä on eurooppalainen DigiCompOrg-toimintamalli. Kehitystyö tukee digitalisaation edistämistä HAMK 2030 -strategian mukaisesti. Kehityksen keskiössä ovat opetuksen digitaalisten teknologioiden käyttö, käytön valmennus ja käyttöönoton tuki. Kehitettävät osaamiset liittyvät mm. tietojärjestelmiin, mobiiliratkaisuihin, videointiin, e-moduulitoteutuskonseptiin, moduulin tuotantoprosessiin ja kehittymisen itsearviointiin. HAMK on mukana myös yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta parantavissa hankkeissa, joissa kehitetään mm. oppituntien nauhoittamista ja materiaalien tekstittämistä. Uusien opiskelijoiden tukemiseksi on olemassa digistarttipaketti, joka helpottaa digitaalisten työkalujen käyttöönottoa.

Jatkuvan oppimiseen on tuotettu palveluja ja tuotteita (mm. FIVE STARS -yhteistyö, rahoitus OKM). HAMK on mukana ammattikorkeakoulujen yhteisessä verkko-opetustarjonnassa (Campusonline.fi).

HAMK:n koulutusviennin kärkituotteet liittyvät pääasiallisesti kokonaisvaltaiseen koulutusjärjestelmien kehittämiseen. HAMK:n koulutusvienti perustuu vahvaan tutkimukseen ja koulutustoteutusten vaikuttavuuden arviointiin yhteistyössä asiakkaan ja osallistujien kanssa. Koulutusvientiä toteutetaan kohdemaattain ja -asiakkaittain tarvittaessa yhdessä kotimaisten korkeakoulujen kanssa. Koulutusviennissä yhteistyötä on tehty erityisesti muiden ammatillisten opettajakorkeakoulujen kanssa.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamispääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön sekä taiteelliseen toimintaan.

Ammattikorkeakoulu käynnistää tutkijavaihto-ohjelman kansainvälisten strategisten kumppaneiden kanssa vuonna 2017. Tutkimustoiminta tuottaa opetuksessa hyödynnettäviä moduleita. TKI-toiminnan kansainvälinen rahoitus kasvaa 2 miljoonaan euroon vuoteen 2020 mennessä.

Vuoteen 2019 mennessä rakennetaan bioalan koulutus- ja tutkimusympäristö yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen (LUKE) kanssa ja konetekniikan koulutus- ja tutkimusympäristö. Ammattikorkeakoululle muodostuu vuoteen 2019 mennessä selkeät kansainväliset tutkimuskärjet.

HAMK vahvistaa yhteistyötään Tieteen tietotekniikan keskuksen CSC:n kanssa työelämälähtöisessä tutkimuksessa ja koulutuksen digitalisaatiossa. Ammattikorkeakoulu painottaa yhteiskuntavastuussaan ekologista kestävyttä ja sen edistämistä ja julkaisee yhteiskuntavastuuraportin joka toinen vuosi.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa varmistetaan nykyistä vahvempi kytkentä ammattikorkeakoulun strategiaa tukevaan TKI-toimintaan. Ammattikorkeakoulun koko henkilöstönTKI-osaamista syvennetään tiiviissä vuorovaikutuksessa muiden korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän kanssa.

Ammattikorkeakoulun avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa nousee sopimuskauden aikana tasolle kolme.

HAMKissa on neljä tutkimusyksikköä (HAMK Bio, HAMK Edu, HAMK Smart, HAMK Tech), jotka ovat vakiinnuttaneet toimintansa, hakevat kasvua ja muodostavat HAMK:n kansainvälisen tutkimuskärjen. Tutkimustoiminnan fokusointia on edistänyt TKI-profiilaatorahoitus (OKM). HAMK:n tutkimusprofiilin mukainen kansainvälinen kumppanuusverkoston rakentaminen on aloitettu. HAMKissa käynnistyi ensimmäinen Suomen Akatemian rahoittama hanke (HAMK Tech -tutkimusyksikössä).

Tutkijayliopettajajärjestelmää on edelleen laajennettu vahvistamaan soveltavaa tutkimustoimintaa. HAMK:n sidosryhmät ovat osallistuneet tutkijayliopettajajärjestelmän rahoittamiseen. Muun opetus- ja tutkimushenkilöstön osaamista on lisätty hankekoulutuksen ja julkaisu toiminnan osalta. HAMK:n tutkimusyksiköiden kehittämisessä ja laadunhallinnassa hyödynnettiin työelämän edustajien tekemää tutkimusyksiköiden kokonaisarviointia. Opiskelijat ovat mukana HAMK:n tutkimusyksiköiden toiminnassa.

Beyond Alliance for Knowledge -liittouman ja Luken tutkimusyhteistyötä jatketaan ja kehitetään edelleen yhdessä sovittujen linjausten mukaan. Strateginen yhteistyö Laurean, Humakin ja XAMK:n kanssa etenee sovitusti. Myös kumppanuus Aalto-yliopiston kanssa vahvistaa HAMK:n strategian mukaista soveltavaa tutkimustoimintaa.

Kansainvälisen tutkimusrahoituksen hankesalkun arvo 1.1.2020 on noin 1.15 M€. Salkussa on 13 kansainvälistä hanketta. Hakuprosessissa on 9 Erasmus- ym. hanketta sekä 6 Horizon 2020 -hakemusta.

Kone- ja tietotekniikan koulutus- ja tutkimusympäristöt on uudistettu. Laboratoriot vastaavat muuttuneisiin koulutuksen ja tutkimusyksiköiden tarpeisiin (robotiikka ja 3D-tulostus). Henkilöstön työtilat on muutettu tukemaan yhteisöllistä työskentelyä. Uudistusten myötä tehdään yhteistyötä tilojen ja laitteiden sekä koulutus- ja palvelutoiminnan osalta Hyria koulutus Oy:n kanssa.

HAMK Bio -tutkimusyksikön nykyisiä biotalouden laboratorioita laitteineen on päivitetty. HAMK Smart Systems and Biotechnology Center tulee rakentumaan osaksi Hämeenlinnan ekosysteemiä (hankesuunnitelmavaihe).

HAMK:n yhteiskuntavastuuraportti julkaistaan syksyllä 2020. HAMK 2030 -strategian mukaisesti HAMK:iin laaditaan parhaillaan kestävä kehityksen -ohjelmaa ja käynnistetään siihen liittyviä kehittämistoimia. HAMK sijoittui v. 2019 Green Metric World University Rankingissä sijalle 87 (rankingissä arvioidaan korkeakoulujen kestävä kehityksen tasoa, osallistujia 780).

YAMK-toiminnan kehittämistä yhdessä HAMK:n tutkimusyksiköiden kanssa viedään eteenpäin.

TKI-toiminnan tulosten kaupallistamisesta on tehty ohje tutkimusyksiköiden käyttöön. Tulosten kaupallistamisen mekanismeja kehitetään edelleen.

Yhteistyötä CSC:n kanssa on jatkettu. HAMK on avoimen tieteen ja tutkimuksen (ATT) tasolla 4.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstö palautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Sopimuskaudella HAMK on vahvistanut johtamisen keskeisiä toimintoja: osaamisen johtamista ja tiedolla johtamista. HAMKissa kehitetään osaamispääomaa osaamisen johtamisen järjestelmällä suhteessa strategiaan asetettuihin tavoitteisiin. Osaamispääoman kehittymistä ja tavoitteiden saavuttamista suhteessa strategiaan seurataan tiedolla johtamisen järjestelmällä. Näin kasvatetaan henkilöstön osaamista ja lisätään hyvinvointia sekä korkeakoulun kilpailukykyä. Henkilöstö on otettu mukaan HAMKin digitalisaatio-ohjelman toteuttamiseen. HAMKin laadunhallinnan vakiintuneena osina ovat opiskelijoiden ja henkilöstön palautejärjestelmät.

Sopimuskauden aikana HAMKin organisaatorakennetta ja toimintamalleja on uudistettu. Uudistuksilla mahdollistetaan yhteisölliseen luovuuteen perustuvan korkeakoulun kehittyminen.

HAMKin henkilöstön osaamiskartoituksia on hyödynnetty johtamisessa, henkilökohtaisten oppimispolkujen rakentamisessa ja HAMK100-valmennusten suunnittelussa ja toteutuksessa. Lisäksi on toteutettu kehittämis- ja tutkimushankkeita henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi ja osaamisen lisäämiseksi. Vuonna 2018-2019 toteutettiin Kuntien eläkevakuutuksen rahoittama aivotyön ergonomia-hanke ja vuonna 2019 aloitettiin työsuojelurahaston rahoittama vertaismentorointihanke (Verme), joka on suunnattu esimiehille oman johtamisosaamisensa kehittämiseen.

3. HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ, PROFIIILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

HAMK profiloituu ekologisesti kestävä teknologian, ammatillisen opettajakoulutuksen ja luonnonvara-alan koulutuksen ja tutkimuksen kehittäjänä.

Sopimuskauden aikana HAMK on uudistanut toimintansa profiilia HAMK 2030 -strategian mukaisesti.

HAMKin 2030 profiilin ytimen muodostavat älykkäät bio- ja kiertotalouden ratkaisut sekä ammattikasvatukseen pohjautuva ammatillinen opettajakoulutus ja koulutusjärjestelmien kehittäminen. Nämä tukeutuvat vahvaan yrittäjämäiseen, moniammatilliseen ja -tieteiseen toimintaan hyvinvoinnin, teknologian, liiketalouden, luonnonvara-alan ja muotoilun alueilta. Profiloitumista tukevat tutkimusyksiköt ovat HAMK Bio, HAMK Edu, HAMK Smart ja HAMK Tech.

Profiilin mukaiset vahvuusalueet näkyvät HAMKissa läpileikkaavina osaamisalueina ja monialaisena toimintana. Työn onnistumisesta kertoo HAMKin menestys TKI-toiminnan profilointiin kohdennetuissa hankerahoituksissa (OKM).

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

HAMK:n määrittelemät vahvuusalat ovat ammatillinen osaaminen, biotalous, ohutlevyteknologia ja älykkäät palvelut.

HAMK:n vahvuusalat ovat samat kuin tutkimusyksiköiden tutkimusalueet. Soveltavan tutkimuksen vahvistaminen on priorisoitu korkealle HAMK:n kehittämistyössä. Vahvuusalueet on huomioitu myös HAMK:ia läpileikkaavina monialaisuutta vahvistavina osaamisalueina. Vahvuusalat määrittävät mm. tutkijayliopettajien rekrytoinnin suuntaamisen. HAMK 2030 -strategian mukaisesti myös tutkimusyksiköiden profiileja on päivitetty. Tutkimusyksiköiden nimet ovat HAMK Bio, HAMK Edu, HAMK Smart ja HAMK Tech.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	1 035
Taiteet ja kulttuurialat, kasvatusalat, yhteiskuntatieteet	45
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat	255
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet ja palvelualat	175
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat	560
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	140
Ammatillinen opettajankoulutus	400

Ammattikorkeakoulu arvioi vuoden 2017 loppuun mennessä yhdessä muiden sosionomi (AMK) tutkintonimikkeeseen johtavaa koulutusta antavien ammattikorkeakoulujen kanssa sosiaalialan koulutusta siten, että syntyy nykyistä vahvempia yksiköitä työelämän tarpeita vastaavasti. Lastentarhanopettajien koulutusmääriä on sovittu lisättäväksi yliopistoissa.

HAMK:n sosiaalialan koulutusvastuu tekee tiivistä alueellista yhteistyötä sosiaalialan julkisten ja yksityisten palveluntuottajien kanssa rakentaen yhteistä visiota alan osaamistarpeista nyt ja tulevaisuudessa. Alueen ainoana korkeakouluna HAMK:n sosionomikoulutuksessa annettava varhaiskasvatuksen opettajakelpoisuus ja varhaiskasvatuksen sosionomikelpoisuus mahdollistavat alueellisen työvoimatarpeen tyydyttämisen ja varhaiskasvatuksen kehittämisen niin alueellisella kuin kansallisellakin tasolla.

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 12, 13 ja 14 §:n (siten kuin ne ovat asetuksessa 813/2016) ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (814/2016) perusteella yhteensä 40 661 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 35 462 000 euroa.

Strategiarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 2 250 000 euroa vuonna 2017, 2 150 000 euroa vuonna 2018, 1 750 000 euroa vuonna 2019 ja 1 750 000 euroa vuonna 2020. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Valintamenettelyjen uudistaminen ml. ylioppilastutkinnon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintojen parempi hyödyntäminen
- Digiagendan edistäminen ja koulutusprosessien uudistaminen
- Alueellisen ja KOTUMO -yhteistyön vahvistaminen, Luke-yhteistyö (2017-2020)
- Kansainvälistymistä vahvistavat toimenpiteet ml. strategiset kumppanuudet

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista on yhteensä 2 949 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

HAMK on ollut aktiivisesti mukana opiskelijavalintamenettelyiden kehittämisessä. HAMK noudattaa ja toteuttaa kansallisesti sovittuja opiskelijavalintamenettelytapoja.

HAMK on kehittänyt ja lisännyt digitaalista opetustarjontaa (mm. eModuulit) osana kansallista digiagendaa. Tätä varten on hankittu välineitä ja kehitetty järjestelmiä. Opettajien digitaalisten välineiden käyttöönottoa on tuettu. Samalla on vahvistettu opetushenkilöstön pedagogista kyvykkyyttä. Tehdyn pohjatyön perusteella voidaan koko HAMKin opetustarjonta digitalisoida ja näin palvella jatkuvan oppimisen tarpeita.

HAMK on uudistanut koulutusprosessinsa. HAMKin tutkintotavoitteinen koulutus perustuu moduulirakenteeseen. Koulutuksessa on käytössä kolme mallia (8-16, 18-100, 24/7). Sopimuskauden aikana uudistettu koulutus perustuu osaamisperustaisuuteen, ilmiöpohjaisuuteen, yhteissuunnitteluun, projektityöskentelyyn, työelämäyhteistyöhön ja kansainvälisyyteen. Koulutus ja koulutuksen toteutusmallit ovat täysimittaisesti käytössä vuonna 2020.

HAMKilla ja Lukella on vakiintunut alueellinen hankeyhteistyö. Toimiva osaamisen vaihto on kehittänyt HAMKin biotalouden koulutusta ja tutkimustoimintaa. HAMKin ja Luken välistä sopimus pohjaista yhteistyötä jatketaan biotalouden tutkimuksen, koulutuksen, infrastruktuuriyhteistyön ja uuden tiedon siirtämisen osalta. Myös kansainvälinen toiminta kuuluu yhteistyön piiriin. Yhteistyötä rakennetaan niin, että tiedon ja osaamisen vastavuoroinen vaihtaminen organisaatioiden välillä olisi luontevaa.

Beyond Alliance for Knowledge -liittouma uudistaa ja kansainvälistää koulutusta sekä lisää tutkimustoiminnan vaikuttavuutta. Yhteistyö jatkuu edelleen. Sopimuskauden aikana HAMK on kehittynyt kansainvälisenä korkeakouluna.

6. RAPORTOINTI

Ammattikorkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Ammattikorkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisesta tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan ammattikorkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Ammattikorkeakoulu informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Tarja Filatov
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Pertti Puusaari
Rehtori